

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 4P/45/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817212709
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Chmelanová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3817212709.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Ľubicou Chmelanovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: mal. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom C., Y. XX, obe maloleté deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, OSVaR Prievidza, obe v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov: I.. N. D., nar. XX.XX.XXXX, R. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom C., Y. XX, deti rodičov: matka: I. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., otec: I. I. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., t.č. MANUS, o.z., Resocializačné stredisko pred drogovu a inak závislých klientov, so sídlom Blažeja Bullu 4828/15, Martin - Priekopa, zastúpený JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou so sídlom Prievidza, Bakalárska 6, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd vyživovaciu povinnosť otca naposledy ustálenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/15/2017 - 57 zo dňa 04.05.2017 u mal. Z., nar. XX.XX.XXXX vo výške 100,- eur mesačne a u mal. Z., nar. XX.XX.XXXX vo výške 80,- eur mesačne znižuje u oboch maloletých detí, u každého zvlášť na sumu zodpovedajúcu výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, a to počnúc dňom 02.10.2017. Takto znížené výživné je otec mal. detí povinný poukazovať na obe maloleté deti na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa v mesiaci.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec návrhom podaným dňa 02.10.2017 žiadal znížiť svoju vyživovaciu povinnosť voči mal. Z., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100,- eur mesačne a voči mal. Z., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80,- eur mesačne na výživné v sume 30 % sumy životného minima na nezaopatrené mal. deti počnúc dňom podania návrhu. Návrh odôvodnil tým, že jeho manželstvo s matkou mal. detí I. D. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/15/2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.06.2017. Obe mal. deti boli zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili pomery na jeho strane. V čase ostatného rozhodovania o výživnom poberal dávky v nezamestnanosti. V súčasnosti nemá žiaden príjem. Na vyplácanie dávok v nezamestnanosti stratil nárok. Nie je v jeho možnostiach a schopnostiach sa zamestnať. Žije v resocializačnom centre, účelom jeho pobytu v tomto centre je zbaviť sa závislosti na návykových látkach. Od 01.08.2017 mu bola priznaná pomoc v hmotnej núdzi v sume 72,20 eur mesačne.

2. Starí rodičia majúci mal. deti v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti s návrhom otca mal. detí súhlasili.

3. Matke bol doručený návrh a ďalšie písomnosti postupom podľa § 116 ods. 2, 3 CSP. Matka sa k návrhu otca nevyjadrila.

4. Kolízny opatrovník navrhol návrh otca mal. detí zamietnuť, pretože nie je v záujme mal. detí zníženie výživného. Nespochybnil, že starostlivosť starých rodičov mal. detí je na veľmi dobrej úrovni a že otec má k deťom vzťah a snaží sa udržiavať svoje citové väzby k nim. Otec si ale svojím nezodpovedným konaním túto situáciu spôsobil a musí si byť vedomý, že v budúcnosti bude niesť dôsledky možno formou splátok bežného výživného. V súčasnej dobe nie je schopný uhrádzať výživné vo výške, v akej je určené.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom starej matky, oboznámením sa s potvrdením MANUS, o.z., Resocializačné stredisko pred drogovú a inak závislých klientov, Martin zo dňa 27.9.2017, rozhodnutím ÚPSVaR Prievidza zo dňa 14.08.2017, oznámeniami ÚPSVaR Prievidza zo dňa 18.1.2017 a zo dňa 19.10.2017, potvrdením o pobyte, , oznámeniami Sociálnej poisťovne pobočka Prievidza, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 26.10.2017 a zo dňa 26.1.2018, vyjadrením zástupcu otca mal. detí, obsahom spisu sp.zn. 12P/15/2017 a sp.zn. 5P/7/2016 tunajšieho súdu, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

6. O výživnom pre mal. deti bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/12/2017-57 zo dňa 04.05.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.06.2017. Týmto rozsudkom č.k. 12P/15/2017-57 bolo manželstvo rodičov mal. detí I.. Mareka D. a I. D. rozvedené. Mal. deti Z., nar. X.X.XXXX a Z., nar. X.X.XXXX boli zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov MVDr. N. D. a R. D.. Matke mal. detí I. D. bola uložená povinnosť platiť na výživu mal. detí, u každého dieťaťa zvlášť výživné v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa a otcovi bola uložená povinnosť platiť na výživu mal. Z. sumu 100,- eur mesačne a mal. Z. sumu 80,- eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza. V čase ostatného rozhodovania o výživnom bol otec mal. detí najskôr v útulku Dobrý pastier od 02.01.2017 a neskôr v súčasnom Resocializačnom zariadení MANUS s nákladmi na pobyt vo výške 120,- eur mesačne. K svojim pomerom uviedol, že je bez príjmu, že bude poberať dávku v nezamestnanosti, že v minulosti zarobil v Holandsku 800-1.000 eur, že je nemajetný. Od 03.01.2017 bol poberateľom dávky v nezamestnanosti v priemere vo výške 791,65 eur. Od 03.01.2017 bol evidovaný nezamestnaný. V Resocializačnom zariadení MANUS je od 21.03.2017. Posledným zamestnávateľom otca bola spoločnosť Nestlé Slovensko, s.r.o., a to od 04.11.2015 do 26.09.2016. Matka mal. detí bola nemajetná, bez príjmu. Mal. Z. navštevovala základnú školu a mal. Z. materskú školu. Stará matka bola poberateľkou starobného dôchodku vo výške 425,60 eur a starý otec vo výške 644,- eur.

7. Predchádzajúcim rozhodnutím súdu o výchovnom prostredí mal. detí bolo rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5P/7/2016 dňa 27.4.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.6.2016. Týmto rozsudkom boli obe mal. deti zverené do osobnej starostlivosti otca mal. detí a matke mal. detí bola uložená povinnosť prispievať na ich výživu, u každého dieťaťa zvlášť vo výške 30% zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, s účinnosťou od 1.1.2016. V danom čase bol otec mal. detí zamestnaný a žil s mal. deťmi v domácnosti svojich rodičov. Matka mal. detí poživala omamné látky, jej osobné a zárobkové pomery sa súdu nepodarilo zistiť.

8. Podľa vyjadrenia zástupcu otca mal. detí je otec mal. detí v resocializačnom zariadení za účelom svojho doliečenia od návykových látok. V tomto zariadení potrebuje ešte nejaký čas zotrvať. Otec si je vedomý, že do súčasnej situácie sa dostal svojím zavinením, ale vzhľadom na svoj veľmi pekný vzťah k mal. deťom má záujem vytvoriť im rodinné prostredie a zabezpečiť ich po finančnej stránke, ale pokiaľ neprebehne liečenie, nie je v jeho možnostiach sa zamestnať. Dĺžka resocializačného pobytu je dôležitá preto, aby bol otec schopný zaradiť sa do normálneho života a do pracovného života. Do súčasného stavu sa otec mal. detí dostal v dôsledku partnerskej krízy s matkou mal. detí. Otec je pracovitý a bol v minulosti zamestnaný. Od ostatného rozhodovania o výživnom otcovi nepribudli vyživovacie povinnosti, nenadobudol žiaden majetok. Jeho súčasným príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 124,70 eur, pričom náklady v resocializačnom zariadení sú vo výške 120,- eur mesačne. Otec je v kontakte s

mal. deťmi a so starými rodičmi. Dôvodom skončenia posledného pracovného pomeru bolo požívanie návykových látok na strane otca mal. detí. V čase, keď začal pracovať, neužíval návykové látky. Po odlúčení s matkou sa staral o mal. deti sám, s matkou mal. detí neskôr obnovili spolužitie a otec začal opäť užívať návykové látky. Považoval to za jediný spôsob ako si udržať matku mal. detí, ktorá je dlhodobo závislá na návykových látkach. Otec nemá vedomosť, kde sa nachádza matka mal. detí, matka s mal. deťmi sa nekontaktuje. V resocializačnom stredisku otec nemá žiaden príjem.

9. Stará matka mal. detí potvrdila, že matka mal. detí nekontaktuje. Ona ju naposledy videla v roku 2016 a ani vtedy neprejavila záujem o mal. deti. O pomeroch matky mal. detí nemá žiadnu vedomosť. Naopak starí rodičia sú v kontakte s otcom mal. detí. Otcovi je už umožnené vykonať i návštevu v domácom prostredí, udržiavať telefonický a písomný kontakt, čo otec využíva. V domácom prostredí bol naposledy v januári tohto roku. Otec píše mal. deťom, deti sa na listy tešia a potešili sa aj príchodu otca. Stará matka potvrdila príjmové, osobné a majetkové pomery otca mal. detí tak ako ich uviedla jeho zástupkyňa. Pomery na ich strane sa nezmenili. Medzičasom jej dôchodok i dôchodok jej manžela sa zvýšil u každého o 8,- eur mesačne. Výdavky mal. detí sú rovnaké ako v čase ostatného rozhodovania o výživnom. K návrhu uviedla, že má za to, že vedomie toho, že by otcovi detí vznikol dlh na výživnom, pretože ho nemá z čoho platiť, by mohlo negatívne na neho pôsobiť. Má za to, že otec podal tento návrh z dôvodu, aby mal istotu, že nebude mať dlžné výživné, pretože by ho trápilo, že má dlh na výživnom a na druhej strane nemá z čoho výživné platiť. Otec ani reálne určenú výšku výživného neplatil odvtedy, čo už nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, pretože nemá z čoho výživné platiť. Obaja starí rodičia s návrhom otca súhlasia.

10. MANUS, o.z., Resocializačné stredisko pred drogovu a inak závislých klientov, Martin, o.z. listom zo dňa 27.9.2017 potvrdilo, že otec mal. detí sa od 21.03.2017 zúčastňuje na resocializačných programoch zariadenia, v rámci ktorých si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou a je dlhodobo ubytovaný v Resocializačnom stredisku pre drogovu a inak závislých MANUS v Martine - Priekope. Predpokladaný termín ukončenia resocializačného programu pri dodržaní jeho štandardnej dĺžky je v októbri 2018.

11. Otec mal. detí bol od 02.01.2017 v útulku Dobrý pastier, o.z., Kláštor pod Znievom v rámci poskytovanej sociálnej služby. Do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol zaradený od 03.01.2017. Rozhodnutím ÚPSVaR Prievidza zo dňa 14.08.2017 bol otcovi mal. detí ako osobe v hmotnej núdzi priznaná pomoc v hmotnej núdzi vo výške 72,20 eur mesačne od 01.08.2017. Otec mal. detí bol poberateľom dávky v nezamestnanosti od 03.01.2017 do 02.07.2017 v priemere vo výške 791,65 eur mesačne. Dávka v nezamestnanosti mu bola naposledy vyplatená 15.08.2017 v alikvotnej výške 52,50 eur. Od 01.08.2017 je otec mal. detí poberateľom príspevku na pomoc v hmotnej núdzi v sume 124,70 eur. V takejto výške poberá dávku i v súčasnosti.

12. Matka mal. detí nie je poberateľkou žiadnych sociálnych dávok a nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Jej súčasné pomery nie sú otcovi mal. detí a ani starým rodičom známe. Matka sa zdržuje na neznámom mieste. S mal. deťmi a so starými rodičmi zo strany otca mal. detí neudržiava žiaden kontakt. O mal. deti sa nezaujíma. Súčasný pomery matky mal. detí okrem vyššie uvedeného sa súdu nepodarili zistiť.

13. Starý otec je starobným dôchodcom, výška jeho starobného dôchodku k 31.12.2017 bola 644,- eur, stará matka je starobnou dôchodkyňou výška jej starobného dôchodku k 31.12.2017 bola 425,60 eur.

14. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 26.10.2017 bolo zistené, že starí rodičia majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti obom mal. deťom. Starí rodičia mal. deťom zabezpečujú riadnu starostlivosť. Mal. deti navštevujú krúžky, ktoré vplyvajú na ich všestranný rozvoj po fyzickej, psychickej či sociálnej stránke. Zníženie vyživovacej povinnosti otca podľa kolízneho opatrovníka nie je v prospech mal. detí. V ďalšej správe zo dňa 26.1.2018 kolízny opatrovník doplnil, že prešetrením rodinných pomerov v náhradnej rodine nezistil nedostatky vo výchove,

že náhradná osobná starostlivosť plní svoj účel a funkciu. Starí rodičia o biologickej matke nemajú žiadnu vedomosť.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Po zhodnotení výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného voči mal. Z. a mal. Z. je dôvodný. Predpokladom zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného, a to nielen na krátky čas. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového (tohto) rozhodnutia.

17. Otec mal. detí návrh na zníženie výživného zdôvodňoval tým, že prestal poberať dávku v nezamestnanosti, ktorá mu umožňovala platiť výživné vo výške stanovenej súdom. Na vyplácanie dávok stratil nárok a v súčasnosti od 1.8.2017 je poberateľom len dávky v hmotnej núdzi vo výške 72,20 eur, resp. od 1.9.2017 vo výške 124,70 eur mesačne. Žije v resocializačnom centre, účelom jeho pobytu je zbaviť sa závislosti na návykových látkach.

18. Faktom je, že už v čase ostatného rozhodovania o výživnom bol otec mal. detí v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých klientov (od 21.3.2017) a že v tom čase poberal dávku v nezamestnanosti (od 3.1.2017 do 2.7.2017) v priemere vo výške 791,65 eur mesačne. Faktom tiež je, že pred nástupom na pobyt do resocializačného strediska bol otec mal. detí v útulku Dobrý pastier (od 2.1.2017) a predtým zamestnancom Nestlé Slovensko s.r.o. od 4.11.2015 do 26.9.2016. Skončenie pracovného pomeru otca mal. detí v tejto spoločnosti súvisí s požívaním návykových látok otcom mal. detí. Otec mal. detí má záujem zúčastňovať sa resocializačných programov zariadenia, týchto programov sa aj zúčastňuje a v súvislosti s tým je dlhodobo ubytovaný v Resocializačnom stredisku pre drogovu a inak závislých MANUS v Martine - Priekope s predpokladaným termínom ukončenia resocializačného programu pri dodržaní jeho štandardnej dĺžky v októbri 2018. V rámci tohto pobytu si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou. Od 1.8.2017 sa jeho príjem znížil zo 791,65 eur mesačne na sumu 72,20 eur a od 1.9.2017 na sumu 124,70 eur mesačne. Jeho príjmom je len dávka v hmotnej núdzi. Výdavky otca mal. detí v resocializačnom stredisku sú 120 eur mesačne a tie sa kryjú s výškou jeho príjmu. U otca mal. detí tak došlo ku zmene pomerov na jeho strane, a to poklesom jeho príjmu na sumu, ktorá neumožňuje otcovi mal. detí platiť na výživu oboch mal. detí výživné v doteraz určenej výške. Táto zmena pomerov odôvodňuje zmenu vo výške výživného, naposledy určeného vo výške 100 eur mesačne u mal. B.a vo výške 80 eur mesačne u mal. A.. Za zmenu pomerov na strane povinného (tu otca mal. detí) treba rozumieť taký pokles príjmu, ktorý ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. U starých rodičov, matky a mal. detí zmena pomerov (porovnaním pomerov na ich strane v čase ostatného rozhodovania o výživnom so súčasnými pomermi) nenastala. Je pravdou, že zníženie príjmu otca mal. detí súvisí s jeho užívaním návykových látok v minulosti. Otec mal. detí sa však dobrovoľne lieči od závislosti od návykových látok, pričom úspešnosť liečby závisí od dodržania štandardnej dĺžky účasti na resocializačnom programe. Úspešné ukončenie resocializačného programu dáva otcovi mal. detí reálny predpoklad zaradiť sa do normálneho vrátane pracovného i osobného života tak, aby si mohol plniť svoje rodičovské povinnosti k mal. deťom. Medzi otcom mal. detí a mal. deťmi je vzájomná citová väzba. V záujme mal. detí je, aby na ich výchove a vývine sa podieľal aj on ako otec, naviac, keď matka mal. detí sa o ne dlhodobo nezaujíma. Za situácie, že o mal. deti sa starajú starí rodičia zo strany otca mal. detí, pričom v ich starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, za situácie, že starí rodičia s návrhom otca na zníženie výživného súhlasia a za situácie, že starí rodičia mal. detí sa o mal. deti starajú v plnom rozsahu a zabezpečujú mal. deťom všetky potreby, zníženie výživného k mal. deťom na strane otca nebude proti záujmom mal. detí.

19. Súd uzavrel, že s prihliadnutím na súčasné osobné, príjmové pomery rodičov a starých rodičov, je v schopnostiach a možnostiach otca mal. detí prispievať na ich výživu v minimálnom rozsahu - vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Súd preto návrhu otca mal. detí o zníženie výživného vyhovel a znížil vyživovaciu povinnosť otca k mal. deťom od podania návrhu, t.j. od 2.10.2017, kedy už zmena pomerov na strane otca mal. detí existovala.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.